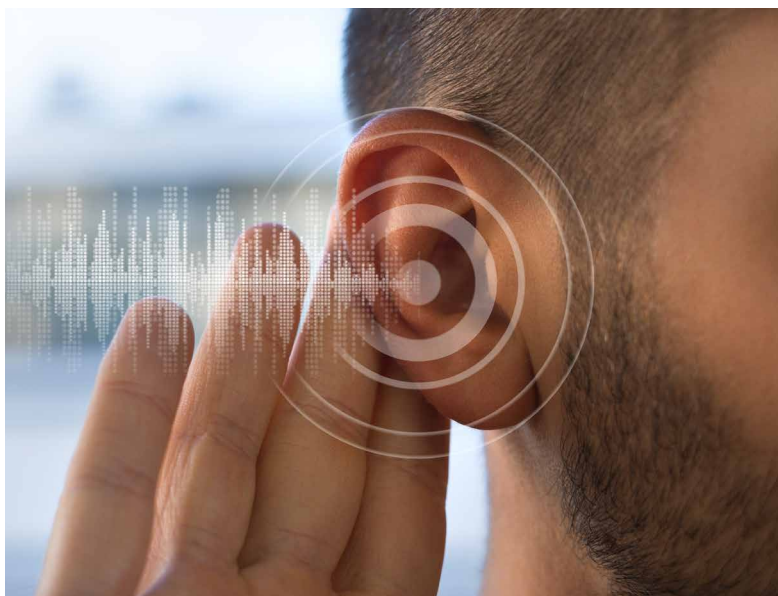

Silvia Danková, Mária Zamboriová

Edukační a komunikační proces u pacientů s poruchami sluchu

Silvia Danková, Mária Zamboriová

Edukační a komunikační proces u pacientů s poruchami sluchu

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

PhDr. Silvia Danková, PhD., dipl. s.,

doc. PhDr. Mária Zamboriová, PhD.

**EDUKAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ PROCES U PACIENTŮ
S PORUCHAMI SLUCHU**

Recenze: prof. PhDr. Anna Murgová, PhD.,

doc. PhDr. Mária Popovičová, PhD., MBA, mim. prof.

Vydání odborné knihy schválila Vědecká redakce nakladatelství
Grada Publishing, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2024

Cover Photo © depositphotos.com, 2024

Fotodokumentace z vlastních zdrojů PhDr. Silvia Danková, PhD., dipl. s.

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

jako svou 9148. publikaci

Odpovědná redaktorka Mgr. Ivana Podmolíková

Sazba a zlom Karel Mikula

Počet stran 80 + 4 strany barevné přílohy

1. vydání, Praha 2024

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

Autorky a nakladatelství děkují MUDr. Rastislavu Roškovi, MBA, Praktik Praha s.r.o., Prvního pluku 140/4, Praha 8 – Karlín, za finanční podporu, která umožnila vydání této knihy.

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o lécích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění však pro autory ani pro nakladatelství nevyplývají žádné právní důsledky.

ISBN 978-80-271-7162-0 (ePub)

ISBN 978-80-271-7161-3 (pdf)

ISBN 978-80-271-5136-3 (print)

Obsah

Předmluva	7
Úvod	8
1 Charakteristika pojmů a kategorií zdraví a zdravotně postižení pacienti	9
1.1 Klasifikace zdravotních postižení	13
2 Edukace, komunikace a rehabilitace zdravotně postižených	18
2.1 Dělení edukace ve zdravotní péči u zdravotně postižených	19
2.2 Faktory a zásady ovlivňující edukaci zdravotně postižených	21
2.3 Edukační proces zdravotně postižených	22
2.4 Edukace sluchově postižených	25
2.5 Návrhy edukačních setkání sluchově postižených	29
2.6 Verbální komunikace se zdravotně postiženými	36
2.7 Rehabilitace zdravotně postižených	42
2.8 Služby a svépomocné organizace poskytující pomoc zdravotně postiženým pacientům	45
2.9 Osobní asistence pro zdravotně postižené	46
Závěr	48
Literatura	50
Seznam zkratek	57
Přílohy	58
1 Občanská sdružení neslyšících pro osoby s poruchou sluchu na Slovensku	58
2 České organizace a portály	61
3 Zahraniční organizace a portály	62

Medailonky autorek	63
Rejstřík	64
Souhrn	66
Summary	67

Předmluva

Zdravotní postižení často přináší pacientům utrpení a potíže. Jejich dopady jsou patrné v každé oblasti života. Vyrovnání se, resp. přijetí zdravotního postižení představuje jeden z nejnáročnějších úkolů zdravotně postiženého. Jednou ze skupin zdravotně postižených jsou sluchově postižení, kterým se budeme v textu dále věnovat.

Monografii předkládáme odborné i laické veřejnosti. Čtenáři v ní najdou odborné poznatky, které zahrnují charakteristiku pojmů a kategorií zdraví a zdravotní postižení, klasifikaci zdravotních postižení, edukační proces u sluchově postižených pacientů, faktory a zásady ovlivňující edukaci zdravotně postižených, návrhy edukačních programů a plány pro sluchově postižené, materiály s edukačním programem, zásady komunikace se sluchově postiženými, charakteristiku jednotlivých skupin komunikačního systému a ošetřovatelskou rehabilitaci zdravotně postižených.

Věříme, že informace v této odborné monografii budou nápomocné nejen zdravotnickým pracovníkům, ale i studentům se zdravotnickým zaměřením, pacientům se sluchovým postižením, jejich příbuzným i širokému okolí a umožní všem lepší orientaci v této problematice.

Autorky

Úvod

V současnosti je kladen velký důraz na dobrý psychický a fyzický stav lidí. I nepatrné odchylky od „normálu“ jsou pro okolí viditelné, což mnohdy velmi negativně ovlivňuje postiženého jedince a přináší problémy v různých oblastech života.

Každé postižení nesporně zasahuje do života člověka a ovlivňuje nejen samotného postiženého, ale i jeho příbuzné, přičemž v konečném důsledku má velký dopad i na společnost.

V podstatě lze říci, že zdravotní postižení (disabilita) je těžká, trvalá porucha významné funkce. Jde často o tak závažnou poruchu životně důležitých funkcí, která v interakci s aktuálním životním prostředím může vést k významnému společenskému znevýhodnění při participaci na společenském životě, až k úplnému společenskému vyloučení – exkluzi (v minulosti se tato situace označovala jako hendikep) (Matulník, 2014, s. 5). V současnosti používáme pojem zdravotní postižení, nikoli hendikep.

Problematika sluchově postižených je aktuální a je nutné se jí věnovat. Jedná se především o prevenci, diagnostiku, komunikaci, edukaci, reedukaci, kompenzaci, rehabilitaci, psychoprofylaxi a ošetrovatelskou péči v této oblasti.

Každá sestra by se měla kvalifikovat a vyjadřovat v přesných a nezaměnitelných pojmech (Jakubík, 2012, s. 13), proto musí disponovat aktuálními poznatky a znalostmi z ošetrovatelství.

Na dnešní ošetrovatelskou péči je kladen velký důraz, proto se zdravotnický personál v naší zemi musí neustále kontinuálně vzdělávat.

Edukace představuje důležitou součást všech ošetrovatelských činností (Hulková, 2016, s. 29).

Vzdělání a komunikace jsou pro sluchově postižené lidi nejkritičtějšími oblastmi (Klas, 2017, s. 29).

V předloženém edukačním materiálu chceme sestráům přiblížit problematiku sluchově postižených a umožnit jim lepší orientaci v této oblasti. Úkolem každé sestry je být nápomocnou nejen zdravotně postiženým pacientům, ale všem pacientům v terapeutickém procesu, který je skutečně velmi náročný ať už ze strany zdravotnických pracovníků, ale i ze strany pacientů.